

Šiandien Du Metai Heroiškos SSSR Kovos Prieš Ašį

Prikalbinkite Kaimyną Užsraityti "Vilni"

Už Jungtinių Tautų Karinę Pergalę

VILNIS

Lithuanian Peoples Daily—Lietuvių Liaudies Dienraštis

VOLUME XXIV, NO. 146.

ANTRADIENIS, BIRŽELIO (JUNE) 22, 1943 M.

KAINA TRYS CENTAI.

KASDIENA...

Du Metai Patvorių Orakulai. Amb. J. Davies. Thomas Mann.

Du metai. Dvidešimt keturi mėnesiai. Rodosi, kad dešimtmečiai susikuopė tam dvimety. Ir, rodosi, tai buvo tik kelias dienas atgal.

Kaip šiandien atsimenu tuos piktus žvilgsnius ir nevalyas burnas, iš kurių tryško pasityčiojimo nuodis. Matot, kaip lupą "burliokius." Jau Stalinas bėga už Uralo...

Toks buvo nusistatymas tautininkų, socialdemokratų, klerikų. Vokietijų dalgis per rusišką košę, kad eina tai eina.

Kas įvyko tuoj po 22 d. birželio buvo skaudžius naujienos mums visiems. Raudonoji Armija traukėsi, bet ji nušėsi už kiekvieną pėdą žemės. Ji niekur nebuvu sudenoralizuota, nei sumaitinta.

Mes prisimintim knuo 1812 metais laisgėsi Napoleono avantiūra.

Chicagon atvyko eks-ambasadoriaus Joe Davies. Sako: Būkite kantrūs! Jūs pamalsyite kaip Raudonoji Armija mišr ir sumūs vokiečius!

Nuo pirmos karo dienos las vyras nei kartą nekрупlelejo

22 d. birželio Churchillas sakė radijo prakaalą.

Anglija su Sovietų šalin. Džiugu buvo klausyti tą stiprią, nuosirdžią, energingą kalbą.

Visi supratom, kad karas įėjo į naują fazę, kad Chamberlainai ir Daladier'ai pasiliko toli toli užpakaly.

Zmonijos priešaišgė atsiložo Rooseveltas, Stalinas, Churchillas ir Chiang Kai-šekas.

Mensėvių ir klerikalų patvoriuose orakulai vroziojo: vistik vokiečiai yra kultūringi, jie geri gospodariai. Jie duos Lietuvai nepriklausomybę, ar žymų jos laipsnį. Orakulai sveikinai Ambrozevičiaus valdžią.

Patvoriuose garsinai subliovė: valio Hitlerio legionams!

Daug maž tuo pačiu laiku prof. Pakštas rašė, kad naciai ne taip jau blogi, kad jie nebruka savo ideologijos, kad mokyklos atdaros, kad profesionalai turi pilną laisvę, kad darbininkai gauna didesnes algas.

O žinot, ką dabar rašo tas pats Pakštas? Skaitau "Drauge" ju rašą: "Barbarai siaučia Lietuvoj."

Mes sakim tą pirmos minutės. Pakštams ir kompanijai reikėjo apsisverti ragozitom.

Garsus vokietijų rašytojas Thomas Mann rašo Aleksiejui Tolstojui: "Jūs asmenyje atšveikinat didingą rusų tautą, prieš kurios žygius ir kančias, prie du pastaruosius metus, atš lenkiu savo galvą gilioj padėkoj ir pasididžiavime."

Tai balsas kultūringų vokiečių.

Kiek kartų per tuos du metus sveikino Sovietų armiją ir

SSSR Fronte Krito 3,000 Nacių Orlaivių

ALIJANTAI SUDAUŽĖ DAR 16 AŠIES ORLAIVIŲ ATAKOJE SICILIJOS

Mussolinis Mobilizuoja Vyrus ir Moteris Kariuomenės Tarnybai ir Darbams Karo Industrijoje

ALIJANTŲ BUVEINĖ, Šiaurinė Afrika, birž. 21. — Aliantų aviacija atakodama Sicilijos aerportus sudaužė 16 Ašies orlaivių.

(Rymo radijas skelbia, jog Aliantų orlaiviai atakavo Neapolį, Regio Calabria, San Giovanni ir Foggia, pietinėje Italijoje, ir Ragusa, Licata ir Sesteverano Sicilijoje. Būk nušauta 23 Aliantų orlaiviai.)

Susisiekimas per vandenį tarp Italijos ir Sicilijos atakota. Vokiečių ir italų orlaiviai puolė Aliantų bombanešius. Penki bombanešiai nušauti, bet Ašies orlaivių krito 16, tai daugiau kaip trys prieš viena.

Italai Smerkia Mussolinį ir Hitlerį

Aliantų Buveinė, Šiaurinė Afrika, birž. 21. — Panfelleria saloj 67 italai pasirašė pareiškimą, kuriame jie smerkia "du pasiučėlius" Mussolinį ir Hitlerį ir apeliuoja į Aliantus, kad būtų nesusaitinta "Europos sodnas."

Laiškas adresuotas gen. Eisenhower. Europos sodnu matomai jie vadina Italiją.

Aliantai Sudaužė 22 Japonijos Orlaivius Susikirtime

JUNGNTIŲ TAUTŲ BUVEINĖ, Australija, birž. 21. — Gen. MacArthur štabas praneša, jog 18 Japonijos orlaivių, besiarinąj prie Darvino, sutikė Aliantų aviacijos ir 22 sudaužyti, kiti paspruko.

Aliantų orlaivių krito viso tik 2. Japonai, taigi, nustojo 11 orlaivių prieš Aliantų vieną.

Ir Kongresmanas Gerai Pastovėjo

Kansas City. — Kongresmanas Frank Carlson vaduodamas J. Chicagų visus 8 valandas keliošė negavo sėsti. Tas dabar nėra naujienybė.

iaudį prez. Rooseveltas, genero- sus MacArthur, gen. Eisenhoweris.

Lietuviški sarlatanai ir jų spauda sistematiškai tuos sveikinius nukniatūkia.

Pigūs ir baugštas tie žmog- laikaikia.

Per šiuos du metus galutinai subankrutavo ta "filosofija," kad rusų liaudis tai vienas dalykas, o bolševikų vadovybė tai kitas dalykas.

Komunistai pra kūnas nuo kieno ir kraujas nuo kraujo tos pačios sovietinės liaudies.

L.PRUSEIKA.

LONDONAS, birž. 21. — Italijos valdžia paskelbė mobilizaciją visų vyrų nuo 18 iki 36 metų, ir visų moterų, karo tarnybai ir karo darbams.

Mussolinis sako pastatysiąs apie 8,000,000 vyrų ir moterų invazijai atmušti. Tai bus arti penktadalio visų Italijos 45,000,000 gyventojų.

Moteris norima pastatyti prie žemės ūkio darbu, kad visus vyrus, dar tinkamus karinei tarnybai, paleisti nuo darbu. Moterų taipgi reikalinga ir karo industrijai.

Pietinėje Italijoje įvesta karo stovis. Taipgi visoje Italijoje uždaryta net ir ta politinė partija, kuri stoji už Italijos ekspansiją, už prijungiant Italijai visų teritorijų, kuriose yra itališkai kalbančių žmonių.

530,000 Angliakasių Vėlei Streikuoją

Nesusitaikymas Dėl Algų; Neesant Sutarties Unija Eina Streikan.

WASHINGTONAS, birž. 21. — Angliakasyklos vėl užsidaro, nepavykus deryboms dėl algų.

Vidaus Reikalų Sekretorius Harold Ickes, sakoma, svarsto įkūriną administracijos tvarkyti mainas per visą karo laiką.

Tokiamė atsitikime angliakasiai negalėtų streikuoti, nes tai būtų žygius prieš valdžią, kas karo metu neleistina.

Ickes laukia signalo nuo Prezidento Roosevelto arba iš War Labor Boardo.

Sovietų Radijas Perdavė Laivyno Ministr. Sveikinimą

LONDONAS, birž. 21. — Čionai girdėta Maskvos radija skelbiant pulk., Frank Knox, Laivyno Sekretoriaus Washingtono, pasiųstą Sovietų Sąjungai pasveikinimą dviejų metų sukakties karo prieš Ašį.

Savo sveikinime Laivyno Sekretorius giria Sovietų kariuomenę ir jos "liepsnojančią naršą ir pasiryžimą, kuri neturi sau lygaus pavyzdžio visoj žmonijos istorijoje."

Italai Suėmė Užstatan Valtiečių Vadą Jugoslavijoje

LONDONAS, birž. 21. — Iš Jugoslavijos praneša, jog Italai suėmė valstiečių vadą ir buvusį parlamento narį Tadžo Kaliteran užstatan už nužudymą italo policijos vice-prefekto.

J. STALINAS, premieras ir vyriausiasis karinių jėgų komandantas visos SSSR, kuri jau du metai veda herošką karą prieš galingą Ašies armiją. Amerika šiandien rieškia pagerimą savo sąjungininkei Sovietų Sąjungai eile mitingų "TRIBUTE TO RUSSIA." Chicagoj tokis mitingas bus didžiuliamė Stadiume.

Du Metai Heroiškos Kovos prieš Barbarizmą

Šiandien sukako du metai Sovietų Sąjungos sunkios ir heroiškos kovos prieš galingą Hitlerio ir jo Ašies armiją, prieš didesį barbarizmo jėgas, užsimojusias sugriauti civilizaciją, sunaikinti kultūrą, įvesti visoms tautos vergiją.

Galinga Hitlerio karo mašina, sugriovius ir išdeginus Lenkiją, Čekoslovakiją, Belgiją ir Olandiją, Skandinavų šalis ir Balkanus, sudemoralizavus Prancūziją propagandą prieš SSSR, puolė SSSR panaudodama dalis tų šalių armijų, sugrobtus jose ginklus ir kitus karo pabūklus.

Netik načių viršolus, bet daugelis žmonių, daugelis įvairių ekspertų, davė Sovietų Sąjungai kelias savaites gyventi, paskui pratęsę jos gyvenimą keliems mėnesiams.

O jau du metai kaip ji laikosi ir priešas jau silpnėsis; jau jis toliau atstumtas ir jau atakuojamas.

Kaip prezidentas Rooseveltas savo sveikinime sako: "Sovietų Sąjunga stovi kaip simbolis pasiryžimo ir ištvermės ir neatlaidžių pastangų sumušti savo ir visos žmonijos priešą."

Kaip narsusis ir galusis mūsų generolas Douglas MacArthur sako: "Civilizacijos viltis rymo ant kilniųjų vėlavų narsios Raudonos Armijos."

Kaip generolas McNaair sako: "Mes salutojame Raudonąją Armiją, kuri suvaidino taip didelę rolę."

Kaip Chicago Daily Times rašė: "Sovietų Sąjungos kova davė mums brangaus laiko prisirengti ir įsiūbiti mūsų nerangas karo pastangas; tas atsiėjo naicians keliolika milijonų karietų."

Bet ir Sovietų Sąjungai tas laisvatis atsielina. SSSR novelistas Michail Solochov gerai tai išreiškė savo laiške Chicago Sun (birželio 19). „Jis sako: "Mūsų šalis, mūsų žmonės papluko kraujais nuo karo žaidų."

Bet SSSR laikosi ir jau stumia priešą laukan. Muša jį. Šiandien veiki visa Amerika rieškia savo sąjungininkei pagarbą daugybe mitingų "Tribute to Russia."

Tokis mitingas šį vakarą įvyksta Chicago Stadiume, didžiausiamė stadione. Kalbės jame miesto majoras Kelly, Generalis Postmaster, iš Washingtono, Frank Walker, taippat SSSR Generalis Konsulas, iš New Yorko, Eugenius Kisselevas.

Amerikiečiai pagerbia savo sąjungininkę, kuri veda savo ir mūsų karą.

Chicagiečiai pagerbia savo sąjungininkę šį vakarą. Dalyvaunkite mitinguose pagerbime SSSR, nes ji to užstatanauja. Atmintkite, jos heroiška kova išgelbėjo civilizaciją, taipgi išgelbėjo gyvatis daugelio Amerikos karių.

Sovietų kariai narsiai kariaudami, kirsdami kovoj, apsaugojo gyvatis mūsų karą.

Jie verti ir pagerbimo. Jie verti visos galimos mūsų paramos.

SUDAUŽĖ DAUG VOKIEČIŲ ORLAIVIŲ; ATAKAVO SUSISIEKIMUS

Atmušta Daugelis Vokiečių Atakų Oriolo Srityje; Naciai Laukia Didelio Sovietų Ofensyvo

MASKVA, birž. 21. — Bėgiu pastarosios savaitės SSSR aviacija ir antiorlaivinės kanuolės sudaužė 276 vokiečių orlaivius. Per 7 savaites vokiečiai neteko Sovietų fronte 3,000 orlaivių. Sovietai neteko per tą laiką 987 orlaivių. Šį pavasarį mūsų laivų daugiausia ore.

Sovietų aviacija smarkiai bombarduoja vokiečių sandėlius užfrontėje, taipgi pristatymo linijas, gelžkelius ir abelnai koncentracijos punktus.

Vokiečiai irgi pravedė keletą didesnių aviacijos atakų.

Sovietai tikisi, kad vokiečiai pradės savo vasaros ofensyvą Oriolo srityje, taipgi Sovietų aviacija daužo ten užfronte.

(Berlyno radijas nuolat kartoja, kad Sovietai sutraukė didesnę jėgą netoli Oriolo ir darysį ofensyvą ten.)

Mūsųšne ant žemės 800 vokiečių išmūšta patrulijų susireminimuse, tarpe Brijangsko ir Oriolo.

Prie Lisičansko rasta virš 60 negyvu vokiečių kareivių spygliuotųjų dratų pirklesė.

Prie Belgorodo įvyko durtuvus susirėmimas ir buriai vokiečių išmūšti iš pozicijų.

Voktovo įfronte 60 vokiečių orlaivių pravedė ataką, bet 15 jų nušauti, kiti spruko atgal.

10 Žmonių Krito Rasinėse Riaušėse

DETROIT, Mich., birž. 21. — 10 žmonių nušauti ir du policistai sužeisti, taipgi sužeista kiti 150 žmonių, rasišėse riaušėse prasidėjusiose prie Belle Isle Bridge ir persimetusiose į negrų distriktą.

238 asmenis areštuoti ir kaltinami užpuolime.

Detroitie šuimta 215 žmonės ir 200 sužeista riaušėse.

Pagalios riaušinininkai nuslopinti.

Kinų Armija Sumušė Dar Keturis Pulkus Japonų

Chungkingas, birž. 21. — Kinijos kariuomenė, besivydama japonus rytų link pietinėje pusėje Yangtze upės, Hupeh provincijoje, išmūšė dar 4 pulkus japonų armijos ir atėmė keturis miestukus.

Didelė japonų armija, buvus užsimojus Chungkingą paimti, balgiaima išmūšti.

LONDONAS. — Vokiečių radijas skelbia, jog į Gibraltarą atvyko 16 narių Sovietų generalinio štabo, pasitarimui su Aliantais.

LONDONAS, birž. 21. — Mastvos pastarosios savaitės SSSR aviacija vėl bombardavo Brijangsko, Karatevo ir Oriolo srities gelžkelius ir kitus svarbius punktus.

Sovietų pranešimas taipgi duoda suprasti, kad Oriolo srityje būsią pravesta ataka. Ten Sovietų jėgos jau laiko pozicijas perėję upę. Vokiečių pastangos atimti tai nepavyko.

Sovietų kanuolės taipgi taiko smogti Smolenska.

Ir Atviras Komunistas Gali Tapti Piliėčiu

Taip išsprendė Aukščiausiasis Teismas; Willkie Laimėjo Svarbią Bylą

WASHINGTONAS, birž. 21. — Aukščiausiasis Teismas išsprendė, penkiais prieš tris, kad priklausymas Komunistų Partijai negali būti kliūtis pilietybės įsigijimui.

Nuosprendį skaitė teisėjas Frank Murphy. Priešingai laikėsi teisėjas Roberts, Stone ir Frankfurter. Teisėjas Jackson nedalyvavo sprendime, nes jis buvo generaliu prokuroru, kada byla užvėsta.

Byla pasiekė aukščiausią teismą, kada norėta atimti pilietybę William Schneidermannui, Kalifornijos Komunistų Partijos sekretoriui, kuris įgijo pilietybę būdamas komunistu.

Bylą vedė Wendell Willkie, nieko už savo darbą neimdamas. Willkie sako, kad ši byla, neigiamai išspręsta būtų smūgis laisvei. Jis dėlto pasiėmė ginti Schneidermaną.

Opozicija Spiriasi Prieš Curtino Vyriausybę

Canberra, Australija. — Opozicija valdžiai Australijos parlamente paskelbė premieriui John Curtin, kad ji reikalauja perbalsuoti Darbo Partijos vyriausybę pasitiekėjama. Opozicija priekibo prie Curtino pareiškimo, kad Australija dabar jau saugi ir reikalinga, pirmiausia smogti Vokietijai.

Naciai Siunčia Armijos Francuzojai, Sako Sveicarijai

LONDONAS, birž. 21. — Pranešimai iš Sveicarijos sako, kad Vokietijos kariuomenės daugia karų atvežama į Francūziją. Konvojai kils po kitam traukia link Francūzijos.

“VILNIS” (THE SURGE)

LITHUANIAN PEOPLE'S DAILY Published daily except Sunday, and on every Thursday together with the regular edition is included an English Section...

Entered as second class matter September 26, 1926, at Post Office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Didžioji Sukaktis

Šiandien visa Amerika minės dviejų metų sukaktį nuo hitlerinių gaujų įsiveržimo Sovietų Sąjungon. Tą istorinę sukaktį minės visos Jungtinės Tautos.

Jei pasaulis šiandien užtikrintas demokratijos pergale, tai labiausiai pasidėkavojant Raudonosios Armijos galybei, sovietinių tautų pasišventimui ir socialistinei sistemai.

Ant Sovietų Sąjungos užgriuvo ne tik Vokietija, bet visa Hitlerio kontroliuojama kontinentale Europa. 220 šarvuotų divizijų, kurias Hitleris metė prieš SSSR, buvo tokia galia prieš kurią nebūtų atsilikusi jokia kita šalis.

Bet tiems, kurie iš seniau sąžiningai studijavo socialistinės valstybės santvarką ir darbus, jos pasireikusi galybė nebuvo suprižas. Jie dar prieš karui kiliant su panieka žūrėjo į visokius Lindberghus, pranašavusius Sovietų suklypimą.

Kur šiandien tie ekspertai, tie diplomatai ir tie politikeriai, kurie gaidžio drąsumu tvirtino, kad Raudonoji Armija ilgiau neišsiliks kaip šešis mėnesius, kad Sovietų valdžia šiūpuoliais subyrės ir kad Rusijos prasidės visuotini suklimai!

Sovietų Sąjungai teko pakelti labai sunkius smūgius. Nuo birželio 22 dienos iki dabar jau tenka nešti patį sunkiausią karo našta. Bet tas davė progos Amerikai ir Anglijai pasirošti ir milžiniškai sustiprinti savo karo mašiną.

Kas būtų buvę su demokratinu pasauliu, jeigu ne Sovietų Sąjunga?

Mes esame giliai įsitikinę, kad pamatinė priežastis Sovietų Sąjungos stiprumo tėra jos socialistinėje santvarkoje. Tik pagrindinis socialistinės santvarkos galėjo išsivystyti tokia pajėga, kaip Raudonoji Armija ir tokia vadovybė kaip Stalino.

Net tais neapsakomai sunkiais laikais, kuomet hitlerinės gaujos buvo prislinkusios pavojingai arti prie Maskvos, Sovietų armija, liaudis ir vadovybė nesuvisyravo, nesudrebėjo.

Štai kodėl šiandien visa demokratinė žmonija salutuojama Raudonąja Armija, sovietines tautas ir Stalino vadovybę!

Amerikos žmonės išmoko kitaip vertinti Sovietų Sąjungą. Didelė didžiama Amerikos žmonių giliai įsisąmonino, kad SSSR yra ištikimiausias mūsų draugas.

Nė būtada neutralė Sovietų Sąjunga sudarė didžiausią pavojų nacizmui. Naciai labai gerai žinojo, kad Sovietų Sąjunga yra didžiausias jų priešas. Tai pama-

tinė priežastis kodėl Hitleris puolė Sovietų šali.

Ar tas neišgelbėjo Angliją? Ar dėlto dar gali būti kokių abejonių?

Kuomet Amerikoje buvo reikiama tokia didelė užuojauta Mannerheimams, o Sovietų šalis buvo niekinama, kaip agresorė, ar tai nebuvo pamatinė klaida?

Dabar jau aišku, kad jau tuomet Sovietai kariavo prieš Hitlerio аванpostą. Tuo avanpostu buvo Suomija.

O kaip su Japonija? Sovietų šalis buvo pirmutinė, kuri pastojė kelią Japonijos imperialistams Azijoje. Ir dabar, nors dėl visiems gerai žinomų priežasčių, Sovietų Sąjunga nėra karo stovy su Japonija, ji yra artimiausias mūsų draugas Azijoje.

Nuo pat 1935 metų nebuvo momento, kuris bent kiek galėjo sukliudyti Jungtinių Valstijų draugavimą su Sovietų Sąjunga.

Štai kodėl reikia išgyvendinti tą labai žalingą tendenciją, kuri daug kur pasireiškia, kad būtų tik nuo 22 dienos birželio Sovietų Sąjunga susirišo su demokratija. Sovietų Sąjunga buvo su demokratija Ethiopijos kare, Ispanijos kare ir laike užpuolimo ant Cekoslovakijos. Ne ji atsako už Francūzijos katastrofą!

Sovietų Sąjungos rekordas nesuteptas!

Sovietų žmonės ir vadovybė labai brangina Ameriką. Jie daug ko pasimokino iš Amerikos industriinių ateikimų. Jiems tinka amerikoniška iniciatyva, meistriškumas. Jie myli Amerikos literatūrą.

Tad ir Amerikos žmonės daug ko gali pasimokinti iš Sovietų. Reikia atsidedėjusiai sekti jos gyvenimas. Reikia stiprinti draugiškumo ryšiai. Reikia sudaryti su SSSR tokią sutartį, kokią jau turi Anglija.

Kare ir po karo abidvi didžios šalys turės pakelti ant savo pečių atsakomingsiausias darbus, atsakomingsiausias priedermes.

Russian War Relief

Russian War Relief įsisteigė rugsėjo mėn. 1941 m. Padėtis Rytų fronte tuomet buvo ypatingai sunki. Didžiama Amerikos laikraščiu ir karo ekspertų karkino, kad Sovietų šaliai nėra vilties išsigelbėti.

Russian War Relief veikla stiprėjo diena iš dienos.

Pradžioje buvo nusitarta sukelti trys milijonai dolerių. Visuomenės užuojauta buvo taip didelė, kad ta suma nutarta padvigubinti. Ligi 1942 metų pabaigos sukelta daugiau kaip devyni milijonai. Šiais metais Russian War Relief dar smarkiau veikia. Iš viso, kaip praneša RWR prezidentas Edw. C. Carter, jau sukurta 375 lokaliai komitetai.

Maisto, drapanų, medikamentų, apavų jau pasiūsta daugiau kaip už penkis milijonus dolerių ir daug siuntinių yra pakeliami į Rusiją. Bet juk tai neauga, atsivėlgiant į Sovietų liaudies padėtį.

Atsiminkime, kad militariai nuostoliai Rytų fronte siekia skaitlinės šešių milijonų. Atsiminkime, kad okupuotose srityse žuvo tarp 10-15 milijonų, daugiausiai nuo bado. Kai Raudonoji Armija išvaduoja kurią bent sritį, padėtis ten pasibaisėtina, nes naciai viską išnaikina.

Gyvenant Amerikoje, kur mums dar nieko netruksta, sunku ir įsivaizduoti Sovietų žmonių kančias.

Mūsų visų priedermė remti Russian War Relief, padėti aukomis, draubūziais, alyvale, medikamentais.

Chicagiečiai privalo daugiau domės kreipti į Kultūros ir Meno Radijo Klubą. To klubo transliuojamos radijo programos iš stoties WGES mūsų publikos labai mėgiamos. Jų klausosi tūkstančiai žmonių.

Klubas turi daugiau kaip tūkstantį narių, bet gal yra apie 400 narių, kurie dar nepamokėjo savo duokles už šiuos metus.

Skubinkite atsisteiti!

Po Dviejų Metų Ašarų ir Kraujo

VISI PADORŪS LIETUVIAI VIENINGAI STOJA KOVOTI FAŠIZMĄ

Birželio 22-tra, 1941 m., bus niekad neužmirštama diena Lietuvos istorijoj. Kas buvo Amerikai Pearl Harbor, tai kelis kartus buvo baisesnis rytas dėl Lietuvos krašto žmonių. Groboniški naciai puolė miestus ir kaimus ir degino juos ne todėl, kad tas būtų reikėję jų kariniam žygiui, bet kad naikinti visą šalį.

Taipgi negalės pamiršti tų niekšiškuo pasidavėlių vokiečiam, kurie iš užpakalio smieigė peiliu besiginančiam raudonarmiečiam, kurių tarpe buvo geriausi Lietuvos sūnūs.

Negalės užmiršti nei tų niekšiškuo nacių įtakon pasidavusių gaujų, kurie melų purvais drėbė į ašarotą ir kruviną lietuvių veidą, kovojančių prieš barbariškų siaubūnus.

Padorūs amerikiečiai lie-

tuviai pulkiai atsimens kaip begėdiškai melavo ir šmeižė tokie laikraščiai, kaip "Naujienos", "Draugas", "Dirva", "Keleivis", "Vienybė". Jie sveikino Hitlerio žygius prieš mūsų brolius ir sesutes, prieš visą Sovietų Sąjungą. Net speciales laidas laikraščių išleido. Didvyriais statė tuos, kurie iš užpakalio smieigė Raudonąją Armiją, ginančią Lietuvą. Net pamaldas už tuos naciam pasidavusius laikė. Minėti laikraščiai melavo, kad raudonarmiečiai sudegino Lietuvos miestus.

Negana to, Sovietų Sąjungą, o kartu ir Tarybinę Lietuvą (jos vadus) vadino banditais ir statė lygiais su nacinais plėšikais. Kai Jungtinių Valstijų prezidentas pažadėjo Sovietų Sąjungai paramą kare prieš nacius, tai "Naujienos" rašė "Stalinas lygus banditas Hitleriui." Ne paramą duotį ragino, bet atsisaukti į "Rusijos žmones, kad jie sukiltų ir nuverstų Stalino valdžią."

JUSTAS PALECKIS, Tarybų Lietuvos Aukščiausios Tarybos pirmininkas. Šiuom laiku jis gyvena Maskvoje ir tiesa dvejį metai atgal pradėtą kovą už Lietuvos ir viso pasaulio laisvę.

Tie laikraščiai rašė tą, ko pageidavo Hitleris, ką įsakė Ancevičiui telegramomis atsiųsti "Naujienoms". Ar lietuvių tauta galės už-

har viskas kyla į viršų ir virsta ant tų Goebbelso įrankių. Iš Lietuvos pasitraukė į Sovietų Sąjungos gilumą ne 12,000, bet apie 200,000 ir jų tarpe apie 50,000 lietuvių raudonarmiečių. Visa doroji Lietuvos inteligentija, kuri tik suspėjo, išvažiuo giliau į broliškų respublikų šalis, kad iš ten tvirtais kirčiais smogti rudąjam albinui.

Pasitraukė į Sovietų Sąjungą toki rašytojai ir kultūrininkai, kaip Liudas Gira, Salomėja Nėris, Petras Cvicka, Jonas Šimkus, Venelova, Kriščiūnas, Korsakas; generolai Vitkauskas, Karvelis, dešimtai ir šimtai kitų. Jie, vieni armijoj, o kiti dirbtuvėse, o treti dirba kultūrinį darbą—literatinį darbą, kad laimėti karą prieš bendrąjį viso laisvojo pasaulio priešą.

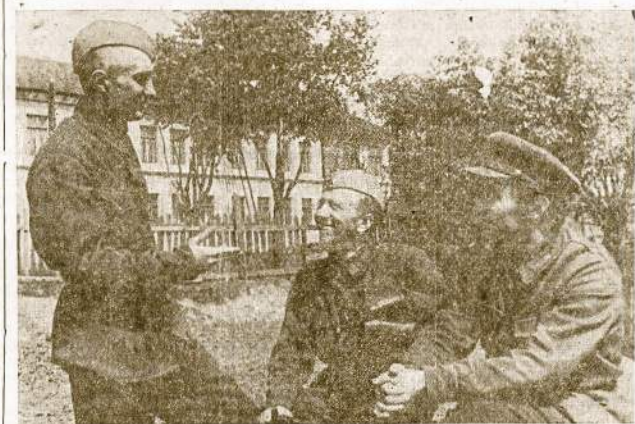
"Už Tarybų Lietuvą" No. 4-tam randame sekamą raštą:

"Eilė dokumentų, kurie nuo karo pradžios buvo pakelbti amerikiečių, angų, Tarybų Sąjungos ir neutralių šalių spaudoje, rodo, kad hitlerinė Vokietija, ruošdamosi groboniškam karui, ne tikai gamino tankus ir bombanešius, patrankas ir minosvaizdžius, netik mankštino plėšikiškiam žygiam rudyjų žmogūdzijų divizijas, ji visur stengėsi susukti šnipų, diversantų ir kenkėjų lizdus, kurie turėjo būsimąsias hitlerininkų aukas sprogdinti iš vidaus.

"Ir Tarybų Lietuvoj hitlerinė Vokietija stengėsi kiek galima labiau išplėsti savo šnipų, diversantų ir kenkėjų tinklą. Tuo tikslu vokiečiai pradėjo smarkiai verbuoti savo agentus tų žmonių tarpe, kurie dėl vienybės ar kitų priežasčių buvo nepatenkinti tarybų santvarka."

Tad Tarybų Lietuva ir visa Sovietų Sąjunga, pajutusi, kad ateina baisaus karo griauštis iš nacių pusės,

(Tęsa ant 5-to pusl.)

Trys žymieji lietuvių rašytojai, visi Raudonosios Armijos lietuviškojo dalinio nariai. Stovi V. Drazdauskas; sėdi poetas Liudas Gira ir žurnalistas Jonas Marcinkevičius. Visų jų straipsniai dažnai telpa Vilnyje."

Vacys Reimeris

NULIUDUSIAI TEVYNEI

Šiandieną veidas Tavo ašarotas, Išraižytas miškų, sidabro upių, Liūdnai ir Nemunas laukų vingiuoja plotais Ir kloniai paslaptingoje tyloje susisupė.

Tavom erdvėm klajoja žvarbūs vėjai, Saulutė ūkanom užsielengė sau vėdą, Kur džiaugsmas tas smagus, kurs mus žavėjo, Kur mūsų dainų malonios, skambios gaidos.

O, būdavo! Išeis su žagrėmis artojai Ir skambančia daina suvergs vėjų galybė, Visur girdėsi vyturį, kur eisi, kur sustojai, Bečiauskintį, beardantį erdvių ramybė.

Švelnus vėjelis plaudavo mūsų skruostus, Kūtinė džiaugdavos pavasario grožybėm, Žavėjo gojai mus savuoju grožio mostu Ir pievų rašos skaidrios, deimantais sužibė.

Šiandieną ten tik tuštama terymo, Ir vietoj džiaugsmo gėla skurdžioje tyloje, Ir negirdėt dainos artojo ant arimo Ir yrturys erdvėj nebekvatoja.

Bet greit atgysi tu, tėvyne numylėta, Nubrauksis ašaras, užmirši vargą juoda, Ir būsi vėl laisva, pulki šalis gelėta, Tarp seserų laisvų Tarybų sodo.

miršti tą išdavystę, tą talką Hitleriui sunkiausios kovos valandose? Ar galės užmiršti drėbtus melus į kruviną tautos veidą? Niekaados!

Jie norėjo, kad ne tik Tarybinę Lietuvą, bet ir visą Sovietų Sąjungą sunaikintų, ir pranašystes darė, "kaip peilis per sviestą eina, taip pereis vokiečių armija per Rusijos armijos eiles."

Suklupo Hitlerio armija, susmuko jų blitzkriegas, nusirito nuo koto ir melagiai. Dabar jau bando žiopioti, kad jie irgi pritarią Sovietų Sąjungai.

Lietuvių išsivijos Amerikoje kirsiniūmi naciai atsuntė 12,000 tariamų ištrėmtų pavardes. Neužteko nuoširdžius lietuvius gundyti prieš mūsų šalies talkininkę—Sovietų Sąjungą. Bet rašinėjo laiškus amerikėnėm įstaigom—Raudonajam Kryžiui ir ten melavo apie "ištrėmtuosius."

Melas niekad nepirilpsa, jis turi trumpas kojas. Da-

Pats svarbiausias uždavinys Amerikos žmonėms dabar sumušimas Hitlerio, apgy-nimas demokratijos.

Moterų Skyrius

Fašizmas yra moterims ver-gia, žmonijai nelaimė; su-mušimas jo yra pati svar-biausia mūsų uždovtis.

Du Metai Ašarų, Kan-čių ir Priespaudos

Šiandieną sukanka du me-tai kaip Lietuva ir visa So-vietų Sąjunga tapo užpulta barbariškų Hitlerio jėgų. Du metai kaip mūsų Lietuva vaitoja po fašistų banditų kurka. Du metai kaip Hite-rio gaujos naudoja mūsų tė-vynės turta, kad sutvirtinus savo grobiškiškas rankas lo-vai prieš Sovietų Sąjungos liaudį, kuri prieš du metu ramiai budavojo savo šalį, rengė sau laimingą ateitį. Jų kelią laikinai pastojo Hitlerio razbaininkai ir pri-vertė juos imtis ginklo ir gelbėti save nuo pražūties.

minimui nėra pamato, tik reikia didesnio pasiryžimo padėti mūsų broliams lietu-viams ir visai Raudonajai Armijai galutinai pasmaugtą tą devyngalvį smaką, nu-šluostyti ašaras mūsų brolių ir sesių okupuotų Lietuvoj, kad nuvalius kelią į pirmyn-žangą nuo to brudo, kuris troško sugražinti mūsų gentkartę į barbarų ga-dynę.

A. J.

Detroitietės Mokinsis Apsiginti Nuo Oro Atakų

Detroit, Mich.—Ateinanti trečiadienį, birželio (June) 23 d., įvyks pirmos pamokos apsigynimui nelaimė pate-kus nuo oro atakų. Pamokas duos atstovai iš Amerikos Raudonojo Kryžiaus vietinio skyriaus moterims ir merginoms.

Tokios pamokos įvyks reguliariai kas trečiadienį pradedant su šiomis įvykstančiomis šį trečiadienį. Pamokas prasi-dės lygiai 7:30 valandą va-kare, Darbininkų svetainėje, 4097 Porter str.

Visos moterys ir mergi-nos, kurios tik galite, daly-vaukite šiose pamokose.

M. Alvinienė.

Apleidžia Chicago

Chicagos Liet. Moterų Kultūros Klubo narė Elz-bieta Kubilienė rengiasi ap-leisti Chicago. Kartu su savo gyvenimo draugu ji išva-žiuoja gyventi į Californijos valstiją, kur jų sūnus eina aviacijos oficeriaus par-eigas.

Kultūrietės pasigės drg. Kubilienės. Ji dalyvavo klu-bo chore, yra gera daininin-kė ir linksmaus būdo moteris. Choras neteks geros dai-

SALOMEJA NĖRIS, žymioji poetė ir Tarybų Lietuvos seimo narė. Jos eilėraš-čiai dažnai puošia mūsų Moterų Sky-riaus puslapį.

TARYBŲ ŽVAIGZDES

Kraujo vilnim vilnioj, Iš vakarų jie plūdo. Nepamiršai, tėvyne, Plėšikų kryžuočių būdo?

Durtuvu pasmeigtą neša Tėvynės raudančią širdį. Sunkiais kraujais po laša, Pilką dirvoną girdo.

Išaugo Raudonos gėlės Iš partizanų kraujo. Tėvynė prisiklūs Dainom skambės iš naujo.

O žmogžudžių fašistų Žemę neliks nei vardo. Tarybų žvaigždės pražysta— Debesį juodą ardo.

lininkės. Elzbieta taipgi yra daug dirbusi Mezgėjų Gru-pė. Tik kelios dienos atgal ji pridavė du svederius. Iš viso yra numezgusi 12 svederių.

Kultūrietės linki Kubi-liam geriausios kloties savo naujai pasirinktam mieste, bet taipgi linki, kad gyvenimas juos kaip nors sugrą-

žintų atgal į Chicago. Abudu draugai Kubiliai yra seni darbinikiško judėjimo nari-ai. Jiedu abudu ir sūnus priguli prie Liet. Darbinin-čių Susivienijimo.

Smagios ir laimingos kelionės ir smagaus gyvenimo, draugai Kubiliai.

Draugė.

SUGRYŽO ATBUDAVOTI MIESTĄ

Daug įdomių žinių apie Sovietų Sąjungos moteris prisiumčia Chicagos Daily News korespondentas David M. Nichol. Veikiausiai ir jums bus įdomu pasiskaityti apie Varvara Mikhaïlovna Gorbunova.

Cia Jungtinėse Valstijose mes ją vadintume miesto gospodoriu-majoru. Gorbunova 1938 m. buvo išrinkta Kalinin miesto Sovieto Veikiančio Komiteto pirmi-ninke. Savo pareigas ji ėjo iki pat pereito meto spalio mėnesio, kada Hitlerio fašistų gaujos įsibrovė ir pra-dėjo savo naikinimo darbą: žudė žmones, grobė viską kas po ranka papuolė savo sužvėrėjusiam pulkam.

Po trijų dienų nuolatinio bombardavimo, spalio 13 d., 1942 m., Gorbunova buvo priversta pranešti savo žmo-nėm, kad turi apleisti miestą. Ji pati gelbėjo civiliam apsaugos skvadui persikelti į artimą miestelį ir sugry-žus su automobilių karava-nu gelbėjo kitus. Veikė jie nežiūrint bombardavimo.

Nekurie kitus gelbėdami patys žuvo. Gorbunova pa-galiau su kitais miesto virš-ininkais apėjo Kalinin ir apsigyveno už 10 mylių Ku-sharino miestely.

Gorbunova kartu su pen-kiais Sovieto Veikiančio Ko-miteto nariais čia nekantariai laukė kada raudonarmiečiai nugalės nacius ir vėl paims Kalinin. Jų tarpe buvo dar viena ypatinga moteris: gy-dytoja Žikova, žymi Kalinin ligoninės chirurgė.

Miestas Kalinin, kaip jau veikiausiai įspėjote, gavo sa-vo vardą nuo Sovietų Sąjun-gos prezidento Mikhail I. Kalinin. Miestas Tver, ku-riame jis gimė, po revoliucijos tapo užvaidintas jo var-du.

Sugryžta į Griuvėsius.

Belaukiant miesto išlais-vinimo, penki Kalinin miesto virš-ininkai planavo kaip su-gryžę jie vėl į atbudavos, kaip maitins žmones ir tarė-si su aplinkinių miestelių gyventojais apie pristatymą duonos. Partizanai pranešė jiems apie kovų eigą.

Pagaliant partizanai praneša, kad Kalinin jau vėl So-vietų rankose. Gorbunova su savo pulkeliu sėda ant bu-so ir gryžta pradėti atbuda-vojimo darbą. Kelyje busas sugenda. Gorbunova užsoka ant ugniagesių lokomotyvo ir pasiekia priemiestį.

Privažiavus upę Volga, atranda tiltą išgriautą. Ki-toj pusėj ji mato stūgstantį apdegusį mokslo institutą, kuris dar neseniai buvo pa-statytas. Toliau, tuščioji priepilaukos stoty, kur neseniai kaip bitės avily žmonės užė, šnekučiaivosi perkant bilietus į Maskvą, dabar viskas tyku.

Nors oras 30 laipsnių žemiau zero, bet per upę rei-

kia pereiti. Gorbunova ėjo per ledą. Upę perėjusi rado pakraščius bombų išgriaui-us. Kotrinos Didžiosios pa-locius dar degė.

Miesto centre matėsi iš-kabos su užrašu "Hitlerio Aleja." Lenino statula nu-svyrus; viršų plevėsuoja Raudonoji Vėliava. Armijos stotį pasiekus, Gorbunova susitiko generolą Vitaly Polenovu, kuris iki šiol koman-davo miestą. Pamatęs jis ją pasakė: "Mano darbas už-baigtas; dabar tau viską perdudu." Gorbunova vėl pradėjo gospadoriauti.

Tvirta, Jėgų Pilna Moteris. Gorbunova 45 metų am-žiaus, išrodo gan tvirta ir daug pajėgianti moteris. Nedideliuo ūgio, vyriškos iš-žiūros, vyriškai apkiptais plaukais, ji atrodo panaši į Anglijos golfo čempioną.

Gimė ji netoli nuo Kalinin miesto. Jos motina dirbo fa-brike, Klin miestely, kur Gorbunova baigė pradinę

mokyklą 1911 metais. Iki 1924 m. ji nesigilino į politi-ką, bet tais metais ji dirbda-ma fabrike įstojo į Komu-nistų Partiją ir pradėjo lan-kyti vakarine mokyklą. Šešis metus ji čia tarnavo kaip fabriko komiteto pirmi-ninkė.

1930 metais nuvyko į Maskvą. Vėliau stojo į Iva-novo Industrinę Mokyklą ir baigė inžinieriaus mokslą. Paskirta Proletarka fabriko direktore ji persikėlė į miestą Kalinin. Už dviejų metų jai pavedė ir Voroshilov au-dinių vadovauti. Tą pačią metą ji tapo piliečių išrinkta į miesto Sovietą, o už metų ją išrinko pirmininke Sovietų Veikiančio Komiteto.

Tai tokia istorija vienos iš tūkstančių moterų, kurios po revoliucijos pasiekė aukštas vietas ir atsidavusiai pil-dė savo pareigas, jausdamos lygiai atsakingos pavojui užėjus, kaip ir ramiam laike budavamos kartu su visais piliečiais sau laimin-gą šalį.

Studentė.

REIKIA MOTERIŠKŲ DARBO RANKŲ

Chicagiškis Sovietų Karo Pagelbos Liet. Komitetas įsteigė drabužių taisymo centrą po numeriu 755 W. 31st st., prie So. Halsted. Tame centre drabužiai taisomi taip, kad pasiekę savo distanciją jie būtų tinkami dėties ant kūno.

Drabužių jau yra labai ge-rų; reikia tik gabios mote-riškos rankos įsiti guzikė-lius, aplopyti pamušalą arba šiaip suplysusią virba. Adatą bei siuvamą mašiną reta iš mūsų negali vartoti. Reikia tik noro ir supratimo to darbo svarbos.

Paskirtų valandų čia nėra. Ateina kas kokiu laiku gali, kokis yra atliekamas nuo šeimyniškų pareigų. Vienos dirba ilgiau, kitos trumpiau, bet jau gražaus darbo atlikta.

Kas Jau Dirbo Centre.

Pionierėm šiame darbe bus užrašytos sekamos darbuotojos: Survilienė iš Brighton Parko (ji pasiža-dėjo kas trečiadienį dirbti per dieną ir tą dieną visą tvarką vesti), Balčaitienė iš Northsайдės, Milašūnienė ir Grigienė iš Bridgeporto, Matuzienė iš, Marquette Parko ir Naujokienė iš Brighton Parko. Šitos mo-terys jau pradėjo dirbti cen-tre ir pasižadėjo kas savaitę ateiti kiek jų aplinkybės leis.

Tikimasis, kad su laiku darbuotojų atsiras ir dau-giau. Darbas pradeda įsisiu-buoti kaip drabužių rinki-me, taip ir jų taisyse. Kurios turite laiko pasiryžkite bent vieną dieną per savaitę ateiti į centrą ir duoti tal-kos. Svarbą to darbo visos "Vilnės" skaitytojos žino, tad rodos nereikia didelės agitacijos.

Ačiu Mary White ir Juozui Pakutinskui.

Jau geroką laiką atgal komitetas aplaikė nuo Juozo Pakutinsko laišką iš Urba-na, Ill. Jis pirmiausiai pasi-teiravo ar pageidaujama, kad prisistytų iš kitų miestų drabužių. Gavęs atsakymą, kad taip, jis pridėjęs skry-nią prisuntė. Atsidarius skrynią radome gerų dra-bužių, daugiausiai moteriš-kių. Viskas išskalbta, išvalyta. Vienas kailio kotas tikrai apšildys vienos mergaitės kūną ir širdį šią žiemą. Ačiu Juozui Pakutinskui už tokį rūpestingumą.

Penktadienį paštorius at-nešė kitą skrynią nuo Mary White iš Peoria, Ill. Atidarius pasirodė, kad čia irgi rūpestinga ranka sudėlijos viską tvarkoj, viskas gražiai išvalyta. Tarp padėvėtų yra ir naujų dalykelių skirtų Pundelių Komitetui, kuriam bus pasiūsta.

Mary White skrynioj randa-me naujo audeklo net kel-kių rūšių. Ji prašo, kad kas pasiūtų iš jo mergaitėm dra-bužių. Pati nusiskundžia ne-turinti laiko. Komitetas jos prašymą bandys išpildyti, ir pinai tikimės, kad atrasime geraširdžių moterų, kurios sutiks tiek pasidaruoti. Ačiu Mary White už jūsų nuoširdų priėjimą nelai-mėse esančių žmonių.

Komiteto Sekretorė A. J.

Šiandien, po dviejų metų kančių, ašarų ir priespaudos, Lietuvai kaip ir kitom Hitlerio pavergtom šalim laisvės spindulys pradeda vis aiškiau šviesti. Tai ne-reiškia, kad kova baigta ir jau mes šioj šaly galime ramiai rankas susidėję laukti karo užbaigos tik dėlto, kad Susijungusiom Tautom sekasi mušti priešą, tik dėlto, kad heroiška Raudonoji Ar-mija pasekmingai plekia Hitlerio armijas. Bet nusi-

Būrys lietuvių raudonarmiečių liuoslaikio valandėlėje praleidžia laiką skaitydami lietuviškus laikraščius. Tokių kaip šie lietuviai Raudonojoje Armijoje yra gal virš 50,000. Šiandien sukanka 2 metai, kaip jie kovoja už savo tėvynės išlaisvinimą iš amžinyjų Lietuvos priešų Vokietijos nacų.

Pilkieji Ešelonai

Tikrovės Vaizdeliai.
E. MIEZELAITIS.

(Pabaiga)

Štai, jau ir Karaliaučius... Šiandien tame mieste nuobodu, tuščia, alkana. Pilkomis akmeninėmis gatvėmis vos kada-kada pravažiuoja automobilis. Prie duonos parduotuvių ilgiausios eilės. Tai daugiausia moterys. Vyru Vokietijos miestuose iš viso mažai tepaliko. Vokietijos vyras šiandien pūva pamaskvės juodžemyje, Stalingrado stepėse, Dono krantuose, tarp Kaukazo uolų, Afrikos smiltynuose. Nuobodūs, pilki, akmeniniai gotiški namai stipriai paklampa rudens peizažą.

Šiandien Karaliaučius tai užsenio darbininkų supirkimo mugė. Čia koncentruojami visi iš vadinamojo Ostlando, tai reiškia, iš Lietuvos, Latvijos, Estijos, Baltarusijos atvežtieji darbininkai. Jie čia surūšiuojami į žemės ūkio ir pramonės darbininkus, aprenjami pilkais rūbais su juosta ant dešinės rankovės, kurioje nupiešta didelė raidė "O", kas vokiškai reiškia "Ostlandarbeiter" (Ostlando darbininkas) išrikuoti po du, ginkluoti ešelininkų atvarami į mugę.

O mugėje susirinkusi visa prūsiška teutonija: sykštūs iki nago juodumo ūkininkai, dvarininkai, fabrikantai. Čia aidi triukšmas, riksmas, gindai dėl vieno pfenigio, kiek, sakysime, vertas koks Pašvinčių kaimo Motiejus arba Ožkubalių valsčiaus Baltrus—20 markių ir 98 pfenigius ar 20 markių ir 99 pfenigius. Slykšti vokiškų vergvaldybių saualė.

Ir štai, sakysime, tą patį Pašvinčių kaimo Motiejų už 20 markių nupirko vergvaldys dvarininkas. Ką gi vargšas Motiejus surado jo dvare? Visų pirma, vergvaldys jį nuvarė į tvartą, kuriame laikomi arkliai ir pasakė:
—Čia tu gyvenai.

Čia jis ir apsigyveno. Jis įeina į tvartą. Tamsu. Dvokia. Pilkoje šviesoje, kuri veržiasi pro mažytį langelį, su vargu jaunuolis pamato kelis žmones, daugiau panašius į skeletus, sugulsius drėgnų šiandų krūvoje. Vienas pasirodo esąs lenkas,

antras čekas, trečias francūzas. Jų likimas lygiai toks pat. Juos taip pat atgabenė čia pilkaisiais ešelonais, nupirko vergų mugėje už 10 ir 20 markių, ir jie čia jau daugiiau kaip metus kankinasi, nuo sunkaus darbo ir amžino alkio pavirtę į tikrus skeletus.

—O,—sako jie Motiejui,—mes—tai dar gerai. Mes dar stipresni. Keli čia jau padvėję. Vienas irgi lenkas buvo, kitas serbas. Norvegų ponas mirtinai užplakė.

Motiejui šiurpas perbėga per nugarą. Vos tik pilkva šviesos sruogelė kyštelė pro mažytį tvarto langelį, sulinkę, kraujšėdami ir kosėdami pakyla jie iš šiandų guolio ir eina į darbą. O vokiečiai dvarininkas stovi ant sienkščio, įrėmęs į stambius klubus savo rankas ir seka kiekvieną jų judesį. Jie praeina pro jį niūrus, pilki, nekabūs, kaip pilkoji ryto sambrėška ir nulinguoja paskui arklius į pilkus laukus...

Taip ir rūdija, taip smilksta sunkaus kalinamo vergo gyvenimas.

"Tėvyne, tėvyne, kada aš vėl tave pamatysiu?" šnabžda alkanos, iškreiptos sumušto jaunuolio-vergo lūpos. O mėlynos akys, kaip lietuviškos rugiagėlės žiedas, nukreiptos į rytus, kur atplėšusi pilką žemę nuo pilko dangaus įsilieja miglota, neaiški sambrėška. O į tolumą, į plačią sambrėšką nusidriekę pilki krumpļėti laukai. Tiktai šaltas vėjas lauž sparlius alkanų, krankiančių varnų, sukančių ratus aplink pabėgusio iš dvaro ir bejėgiai pilkųjų laukų tarpvagiuose susmukuosio, nepanašaus į žmogų jaunuolio skeleto galvą.

O pilkieji ešelonai, tie tikrieji moderniosios vergovės nešėjai lietuvių tautai, tie tikrieji lietuvių tautos vergovės simboliai, plačiai išsidriekę per pilkuosius laukus, vėjo ir būrių alkanų varnų lydimi, vinguruoją, rieda, rieda, rieda į vakarus, į Karaliaučių, į klegančių triukšmingą vergų mugę.

Štai, kas yra ta vokiečių skelbiama Lietuvoje darbo tarnyba, kuri ryte ryja mūsų jaunuolius, kuri žudo mūsų tautą.

Lietuviai kulkosvaidininkai Raudonojoji Armijoje—ROMUALDAS JAUSONAS ir KAZYS GRIGAITIS. Naciams užpuolus jų tėvynę, jie nebėgė į Berlyną, nei nepasidavė kaip quislingai savo šalies priešams. Jie gincliu rankoje kovoja, kad Lietuva ir visas pasaulis būtų laisvas nuo fašistinės vergijos.

MAISTAS IR PROTINIAI GABUMAI

New Yorko ligininėse buvo iširta protiniai gabumai 182 vaikų nuo dviejų iki devyntų metų amžiaus. Vieni iš gydomų vaikų buvo blogai namie ar įstaigose maitinami, o kiti gerai.

Kada prastai maitintiem vaikams buvo duodama visais atžvigišiais geras maistas ligininėse, tai pagerėjo ir jų protiniai gabumai.

Kai kurie tų vaikų buvo, kaip sakoma, "bukapročiai." Bet tinkamai juos pamaitinus ligininėje, šie vaikai pasidarė 10 procentų gabesni, negu pirm to buvo.

Kiti vaikai buvo vidutinių atžvigišiais geras maistas ligininėse, tai pagerėjo ir jų protiniai gabumai, bet blogai maitina-

mė, iki juos patalpino ligininėse. Dvus jiem gerą maistą, tiek pat laiko, kaip ir "bukapročiams," tai vidutinių vaikų protiniai gabumai pakilo net 18 procentų.

Dar kiti buvo tinkamai maitinami namie bei įstaigose iki to laiko, kada jie tapo atgabenti į ligininę. Tarp šių vaikų buvo bukapročių

SUDEGINTA ISTORIJA

ALF. BIELIAUSKAS.

juokia.

Prisimena Povilukas pirmąsias savo mokslo dienas. Su kokių įdomumu vartydavė vyresniosios sesers Agnės knygas. Bet raidės jam buvo nesuprantamos, nebylios. I Poviluko prašymus, kad išmokytų ir jį skaityti, Agnė abejingai numodavo ranka.

—Dar ko užsimanysi! Per mažas...—ir išdidžiai pasižiūrėdavo į Poviluką.

Bet Povilukui be pertraukos prašant, tėvas pagaliau atnešė jam spalvotais viršeliais elementorius. Ir ko jam nebuvo! Antrajame elementoriaus puslapyje nupiešta išdidžiai tupinti ant šakos varna. Be varnos, čia buvo ir žaibusuoliais lekišas raitelis, ir gailiai murkiantis katinas. Puikus elementorius! Bet Povilukas vis dar nesuprato—ir tai jam buvo skaudžiausia,—kas po paveikslėliukais parašyta. O tai, tur būt, labai įdomu... Vieną vakarą užsuko dėdė Anupras. Pasišnekučiavo su tėvu, prisikimšo pypkę ir prisėdo prie vartančio paveikslėliukų elementorių Poviluko.

—Skaitysim, druokdi? Dėdė Anupras Poviluko kitaip ir nevadindavo. Jei Agnė pavadintų Poviluką druokdiu—jis tikriausiai užsigautų. Bet dėdė Anupras—juk jis taip puikiai pasakė seką... —Kad aš nemoku, dėde... Dėdė Anupras nusijuokė. —Nemoku... O ar aš gimiau mokėdamas? Vėlai rašto pamokau—dvidešimt pirmi ejo... Dėdė Anupras užtraukė pypkės dėmą.

—Čia—a. Supranti—aa...—ir padėjo pirštą. Povilukas čiupo už dėdės piršto.

—Dėde! Ką darai! Dėdė pakėlė pirštą. Ant švaraus elementoriaus puslapio, kaip tik prie varnos, stovėjo taukoto dėmė. Povilukas nebetoli ašarų. —Knygą man sutepė... Dėdė Anupras vėl nusi-

—Verks ar ką? Šitoks vyras! Sėsk, skaitysim. Ir dėdė Anupras vėl pakėlė pirštą.

—Sakyk,—bėdė. —Bėdė.—Povilukas su vis didėjančiu nerimu žiūrė į dėdės Anupro taukoto pirštą.

Taip vakaras po vakaro ir Povilukas išmoko skaityti. Elementoriaus puslapius pasidarė panašūs į vienią taukoto piršto dėmę. Ir varna antrajame puslapyje, ir raitelis, ir murkiantis katinas pasidarė nebeįdomūs. Povilukas pradėjo skaityti pasakas su paveikslėliukais ir be jų,—ėmė lankyti mokyklą.

Ir mokėsi Povilukas jau trečiame skyriuje. Bet kilo karas. Atėjo rudi vokiečiai. Visą iš gyventojų atėmė. Mokyklą sodžiaus gale uždarė, o mokytojų Baniulį išvarė. Dėdė Anupras pasakojo, kad mokytojų Baniulį apskrities mieste sušaudė. Taip ir nebegalėjo Povilukas toliau mokytis...

Prieš pat Kalėdas į Poviluko tėvo klepą užsuko rogės. Iš jų išsiritė seniūnas Konkas ir storapilvis vokiečiai. Storarpilvis vokiečias nuspyrė urzgantį priemenę šunį, Konkas dar pridėjo botagų, ir abu sugriuvo į kambarį.

—Motin, nešk ko nors užkūsti ponui. Matai,—iš apskrities atvažiavo...—seniūnas Konkas, iškišęs eilę rudų dantų, priėjo prie Poviluko motinos.

Motina susirūpinusi pasikėlė ausį.

—Kad nieko nėra, pone seniūnai... Jau viską paėmė,—patys su vaikais nuo Trijų Karalių—nė kąsnio savos duonos nebeturėsim... Storarpilvis vokiečias kažką gargaliuoja Konkui. Šis priitariamai linguoja galva ir atsigrėžia į Poviluko tėvą.

—O tavo vaikas—ką skaito? Jau tur būt uždraustas knygas?! Konkas prišoka prie stalo, nutveria iš Poviluko panosės knyga, sviedžia ją į krosnį.

Ir su normaliais protiniais gabumais.

Išmaitinus šiuos vaikus ligininėje tokį pat laiką ir tuo pačiu maistu, kaip ir anuos, buvo duota ir jiem protiniai kvotimai. Ir štai kas pasirodė: Gerai nuo pirmiau mitusių vaikų protiniai gabumai pasiliko tie patys, kaip kad buvo, atvykus gyrei į ligininę—jie nei pagerėjo, nei pablogėjo.

Šie svarbūs mitybos ir gamybos tyrimai buvo raportuoti Amerikiečių Draugijai Protiniamis Trūkumams Gydyti suvažiavimui.

Tais bandymais įrodyta, jog daugeliui skurdžių vaikų nesiseka mokslas tik dėl perblogos mitybos, kurią pagerinus, skaidlinguose atsitiikimose, pasitaisyti ir šių vaikų gabumai.

Yra suaugusių žmonių, kurie sako, kad norėtų pagerinti savo atmintį. Tarp

Povilukas susijaudinęs pašoka nuo suolo. —Istoriją sudėgino!.. O iš kur aš antrą gaušiu?.. Konkus supliauskė botagų per bato aulą.

—Istorijos jam reikia! Kiaules ganyt galima be istorijų...—O grūdai—žinai tie trys pūdai,—kad ryt būtų pristatyti. Mes vaikščiojam su ponu iš apskrities; ryt neatvesi—kabinkis mašią ant pečių ir—šunų lodyt... Tokia jau pono valia... Konkus su vokiečiu išsiritų į prieangį. Pasigirdo pakinktojų žvangučiai. Ponai išvažiavo...

Povilukas priėjo prie tėvo. Kaip jam gaila tų taukoto knygos puslapių... —Tėveli, kada aš vėl galėsiu mokytis? Maskva, 1943. I. 4.

URBA Gėlininkas
Gėlių Mylėtoja, Vestuvėnė, Bankietė, Laidotuvių Paruošiamas
4180 Archer Avenue
Phone: LAFAVETTE 5800

Anna-James Tavern

3212 S. Halsted Street

Kingsbury Alus Geri Cigurai Skanus Vynas ir Degtinė
JAMES JANULEVICIAI ir ANNA BAGDONAS, Sav.

CHICAGO RESTAURANT
3102 S. Halsted St.
Specialiai pagaminame skanius valgius. Skemdiniai pietūs. Bar-B-Q šonkaliai ir įvairūs užkandžiai.

Siunčiame Gėles Telegramomis į Viso Pasaulio Dalis
LOVEIKIS—Kvietkininkas
Gėlės Vestuvėm, Bankietam, Pagrabam
3316 S. Halsted Street, Chicago Yards 7308

NULIUDOMI VALANDOJE
Kreipkitės į
ANTHONY B. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
DVI MODERNISIOS KOPLYČIOS JUSŲ PATOGUMUI
6812 S. Western Ave., Chicago
Telefonas Grovehill 0142
1410 South 50th Avenue, Cicero
Telefonas Cicero 2109
Mūsų patarnavimas yra greitas, mandagus ir Jūsų finansiniam stoviu priimanus.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
NARIAI CHICAGO LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASSOCIACIJOS

Turime Kopyčias Visose Miesto Dalyse Ambulanso Patarnavimas Dienų ir Naktį

Turim Kopyčias Visose Miesto Dalyse
LACHAWICZ ir SUNUS
2314 W. 23rd PLACE TELEFONAS: CANAL 2515 ir 2516
SKYRIUS: 42 E. 108th ST. Telefonai: Pullman 1270 ir 2515

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET TELEFONAS YARDS 1419 710 W. 18th STREET

J. LIULEVICIUS
4348 S. CALIFORNIA AVE. TELEFONAS: LAFAYETTE 3572

S. P. MAŽEIKA ir EVANAUSKAS
3319 LITUANICA AVE. TELEFONAI: YARDS 1138 ir 1135

ANTANAS M. PHILIPS
2307 LITUANICA AVENUE TELEFONAS: YARDS 4208

LEONARDAS F. BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVENUE TEL. PULLMAN 9661

jų nemažai pasitaiko amėnų, kurie netvarkingai gyvena, negana pasilsi, nešvariai užsilaiko. Jeigu tokie žmonės protingai sutvarkytų savo gyvenimą, ypač miegą-poilsį ir mitybą, tai po keletos savaitių pajustų atmainą—atminties pagerėjimą. Ne vienas jų stebėtūsi, kaip jis iš naujo pradeda atsiminti užmirštus vardus, skaitmenis ir kitus dalykus.

Viskam, žinoma, yra rybos; taip ir atminties taisyklai žmoniškų gyvenimų arba dar net ir specialiu studijavimu. Bet yra vienas neginčijamas faktas—jog sveikas gyvenimas prisideda ir prie protinių gabumų palankumo.

N. M.

LONDONAS.—Anglijos gelžkelių darbininkai gaus pakelti po 90 centų į savaitę algos. Unijos prastė pakėlimo 82, bet sutikta ant 90 centų.

ATVAŽIAVO 34 SOVIETINIAI JUREIVIAI. JIE DALYVAUS ŠIANDIEN VAK. SOV. SAJUNGOS PAGARBOS MITINGE, CHICAGO STADIUME

KALBES SOVIETŲ SAJUNGOS GENERALINIS KONSULAS IŠ NEW YORKO KISSELEV

Šiandien, birželio 22 dieną, sukanka du metai nuo nacių pasalinimo užpuolimo ant Lietuvos ir visos Sovietų Sąjungos. Du metai bausios karo, kur Vokietija neteko apie 5,000, 000 užmuštų ir du kartus tiek sužalotų; tiek nuolatinių karo krūvių, kad, pagaliau, ateina hilerizmo valdymas.

Sovietų Sąjungos žmonės, o ypač Raudonoji Armija ant karo laimėjimo aukuro padėjo taigiai milijonus gyvasių už visų Jungtinių Tautų laimėjimų ir karta mūsų šalies karo laimėjimų.

Atsidėkoti Sovietų Sąjungos žmonėms, o ypač jos kariūnėms pajėgoms, visose šalyse šią savaitę rengia masinius pagarbos mitingus.

Šį vakarą įvyks labai reikšmingas Sovietų Sąjungai pagarbos mitingas ir gražus koncertinis programos Chicago Stadium, 1800 W. Madison St. Pradžioje 8 val. vakaro.

Šio mitingo garbės pirmininku

ku yra majoras Kelly, kuris tuo reikalu išleido proklamaciją į šio miesto gyventojus ir kvietė dalyvauti — atiduoti prideramą pagerbimą J. V. taktininkui.

Sekmadienį atvažiuoja į Chicago 34 sovietiniai jūreiviniai nuo morskendros laivo. Juos garbingai pasitiklo stolyje šio miesto komisija. Kaip karlius, tuoj juos nuvedė į karių poilsio centrą, 172 W. Washington. Čia jie susipažino su šios šalies jūreiviais ir kareiviais ir labai smagiai praleido laiką.

Sie sovietiniai jūreiviai padėtinus Raudonojo Laivo kovingų melodijų. Bus ir daugiau gražių pamerginimų.

Iš Washingtono atvažiuos kalbėti Frank Walker, pašto sekretorius. Bus garbės atstovai nuo šios šalies kariūnė pajėgų, kurie pasakys ta reikšminga proga sveikinimus.

Nuo Sovietų Sąjungos valdžios kalbės generalinis konsulas iš New Yorko Eugene Kisselev.

Šis kontraktas padengs visas didžiųjų kompanijų skerdyklas visoje šalyje, tai Armour and Co., Swift and Co., Wilson Co. ir Cudahy Co.

Unijos veikėjas Spenseller pasakė reikšmingą kalbą unijos konferencijoje apie skerdyklų darbininkų rolę karo laimėjimui.

Rep.

PO DVIEJŲ METŲ

(Pradžia ant 2-ro pusl.)
paėmė nekuriuos lietuvius, likstančius prie nacių diversantų tinklo sulaukė, o kilus karui juos išvežė giliau šalies vidurį. Tačiau nei vienas jų, kurie tiesioginiai nesipirino nacių naudai, nenukentėjo. Jie ten įsikūrė, dirba naudinga darba ir prisideda prie karo laimėjimo.

Aukščiau minėtame laikraštyje paduoda pareiškimus ty žmonių, kurie stovėjo Lietuvos valdžios viršūnėse prie Smetonos režimo arba pirmiau to režimo.

Kunigas Mažanas, kurį iš Berlyno atbėgęs kunas. Prunksis nori laisvinti, sako:

„... aš trokščiau, kad mano tėvynė eity paties liaudies pasirinktu keliu ir todėl smerktu visa tai, kas gali jai, Lietuvai, kenkti politiniu ar socialiu žvilgsniu, šeiminiškai, kauptant ten vokiečiams nacliam ir jų pastatytam Kubiliūnui.“

Juozas Vileišis, buvęs pirmiau valdžioje, sako:

„1941 metų birželio 22 dieną prasidėjo Lietuvos liaudies Golgotos kelias. Įsibrovė Lietuvos vokiečiai ir jų pakalikai lietuviai, sudarė tokias sąlygas, kad iš Lietuvos Nepriklausomybės ne liko nei mažiausio šešelio.“

Jonas Aukštuolaitis, buvęs užsienio reikalų direktorius rašo:

„Reikia skaityti Lietuvos istorijoje vieną iš nelaimingiausių dienų 1941 metų birželio 22 dieną, kada Hitlerio gaujos įsibrovė į mūsų tėvynę... Tokiam hitlerininkų viešpatavimui bus greitai galas, ir Lietuvos liaudis vėl pradės laisvai gyvuoti ir atstatyti hitleristų ugrautą Lietuvą.“

Buvęs prie Smetonos teisingumo ministris Stasys Šilingis:

„Dabar, praslinkus metams, kai Lietuva yra vokiečių okupuota, dar su dides-

niu įsitikinimu laikausi, jog 1941 m. birželio 22 diena Lietuvai bus viena tamsiausių jos istorijoj dienų.“

Juozas Tankūnas, buvęs prie tautininkų valdžios švietimo ministeris:

„Mes turime atsiminti tuos planus, kuriuos vokiečių imperializmas, aiškiai gavino nuo karo metų—kolonizuoti Lietuvą, paversti Kauną milijoniniu vokiečių miestu.“

A. Stulginskas, buvęs Lietuvos prezidentas:

„Vėl atgijo senieji 1914-1918 metai. Ko negalėjo kolonizacijos plane atlikti ir nutautinimo stiekiuose padaryti, tai dabar vykima.“

Inžinierius J. Stanišauskas:

„Prisimindamas 1914-1918 metų karo prityrimus, žinau, į kokią baisų vargą yra pastatęs mano kraštą... ne vienas tūkstantis mūsų tautiečių žus nuo žiaurių okupantų rankų.“

Tai taip kalba buvęs Lietuvos vyriausybės nariai. Jie smerkia visu aštrumu ne tik vokiečius, bet ir jiem patsidavusius Kubiliūnus, Germantus, Biržiškas ir kitus.

Šiomis dienomis parašė laisgą Gričius-Pivoša, buvęs „Lietuvos Aido“, Smetonos valdžios organo, redaktoriaus, kad jis pusėtina gerai įsikūrė Sovietų Sąjungoj ir rasiinėja į lietuvių laikraštį „Tiesa“ Maskvoj. Jis parašė straipsnį į Anglijos laikraštį „Manchester Guardian“, kad Lietuva pasiliks su Sovietų Sąjunga.

Tai ve kaip visi padorūs lietuviai dirbuojasi vieninagai, energingai kovoja prieš ruduosius plėšikus. Minint dviejų metų sukaktį nuo Lietuvos pavergimo dar ryžtingiau dirbkime karo laimėjimui ir dar greičiau kovokime prieš lietuvių vienybės kenkėjus.

F. Abekas.

Tad visi šandien vakarą į Sovietų Sąjungos pagarbos atidavimo masinį mitingą Chicago Stadium!

Packinhouse Darbininkų Unija Kritikuoja WLB

Šiomis dienomis Chicago įvyko Packinhouse Darbininkų—CIO—Unijos atstovų pasitarimas dėl naujo kontrakto. Dar kontraktas nėra užbaigtas. Nekuriuos kontrakto paragrafus skerdyklų savininkai nori taip sutvarkyti, kad darbininkam citę didesni apskundimai. Tuo klausimu unija parašė laisgą dviem Kariūnė Tarybos nariams, Van A. Bittner ir John Brophy, kad jie rūpintųsi toji taryboj tuos paragrafus pakeisti, nes jeigu bus priimti, tai tuomet bus sunkinami darbininkai, ypač tas palečia Omaha, Neb., skerdyklas.

Reikia Darbininkų Laivų Taisymų

Chicago nori gauti 5,000 darbininkų laivų taisymai. Jie visi turėtų važinoti į Pacifico pakraščius.

Yra laivų sugadintų. Jie turi būti pataisyti. Todėl rezervinis admirolas J. Downes atsiūnė į darbininkus, kurie gali dirbti prie laivų taisymo, kad kreiptųsi J. V. darbo biuram tarp 9 ryto ir 9 vakaro, 308 N. Michigan Ave.

Čia užžinosite apie visas darbo sąlygas ir kukia mokestis. Bendrni algos yra nuo 83c iki \$1.17 į valandą. Darbas 40 valandų savaitėje. Už viršūnį moka laiką ir pusę.

Cicero Našlių Klubo Piknikas

Našlių klubo piknikas įvyks šį sekmadienį, birželio 27 d. Spalio darže, Willow Springs, Ill.

Visiem klubo nariams įžanga veltui. Svečiam \$1. Bus užkandžių ir gėrimų. Tas viskas pikniko dalyvina veltui.

Prašome visus atvykti į Našlių klubo pikniką ir susipažinti su visais našliais ir našlėms ir gražiai laiką praleisti.

Bus gera muzika šokiams. Klibiubė.

Pašovė Patėj

James B. Waller, 16 m., kritiškai sužeidė patėvį, George Larson, 40 m.

Šeima buvo išvažiuavusi į Lake Forest vasarnamį. Prasidėjo gindai. Kaip ten buvo, tai neaišku, bet sūnus slėgė motinus apgyimui ir kritiškai pašovė patėvį.

G. Larson yra luvys ugningųjų viršininku Lake Forest miestelyje. Jo dabartinė žmona irgi plačiai žinoma; ji buvo vedus su aldermanu Waller.

Jūs galite pagelbėti Amerikai sumobilizuoti galingiausią armiją sumušimui fašizmo reguliariai pasipirkdami J. V. Defense Bondsų ir Stampų.

Dentisto "kontora" Naujosios Gvinejos raituose. Dentistas leitenantas W. A. Reiter, iš Melcher, Ia, ta dantų korporalui Floyd Reese, iš Kmmerner, Wyo. Kadangi elektros pajėgos raituose nėra, tai dentisto grąžta suka kojom ratelį mindamas eilinis kareivis Roger Cram, iš Medford, Ore.

Fitzpatrick Pasiliko Chicagos Darbo Federacijos Galva

John Fitzpatrick vėl liko išrinktas Chicagos Darbo Federacijos prezidentu. Tai jau 39-tą kartu pagraėini jis išrenkamas šios organizacijos galva.

Pirmu kartu jis liko išrinktas 1903 metais. Nuo tada vis pasiieka tas pats—John Fitzpatrick, airių kilmės darbo unijų veikėjas, prezidentu.

Sisai senas darbuotojas jau 72 mety. Iš jaunų dienų buvo arktinį kaustytojas. Stoją unijinin veikman visai jaunas.

Vice-prezidentu išrinktas Johnas, protokoly sekretoriumi J. D. Keenan.

Bridgeportiečiai Kubiliai Išvažiuoja į Californiją

Seni bridgeportiečiai St. ir E. Kubiliai išvažiuoja į Kaliforniją ten apsigyventi. Jų sūnus Stasys Kubilius yra aviacijos tarnyboj. Jis turi leitenanto laipsnį ir yra pasižymėjęs lakūnas.

Stasys Kubilius puikiai atsižymėjo kaip teatro aktorius. Paskui liko pašauktas kariūnė pareigom ir baigė su pasižymėjimu karininko lakūno moksly. Yra jau vedęs, jo žmona gyvena Californijoj.

Tad jo tėveliai ir važiuoja į Californiją ten apsigyventi.

E. Kubiliūnį priklausė prie Moterų Kultūros Choro ir buvo daržišti chorietė ir klibiubė.

Šiandien vakare atsisveikinime Kubiliūnų choro pamokose "Vilnius" salėj ir palinkėsimė jai ir jos vyrui vis geriausio.

Kulturietė

1,000 Studentų Pasizadėjo Dirbti Ūkiuose

Iš aukštesnių mokyklų 1,000

Antradienį Išleisime Kulturietę Ilgai Kelionei

Seni bridgeportiečiai St. ir E. Kubiliai išvažiuoja į Kaliforniją ten apsigyventi. Jų sūnus Stasys Kubilius yra aviacijos tarnyboj. Jis turi leitenanto laipsnį ir yra pasižymėjęs lakūnas.

Stasys Kubilius puikiai atsižymėjo kaip teatro aktorius. Paskui liko pašauktas kariūnė pareigom ir baigė su pasižymėjimu karininko lakūno moksly. Yra jau vedęs, jo žmona gyvena Californijoj.

Tad jo tėveliai ir važiuoja į Californiją ten apsigyventi.

E. Kubiliūnį priklausė prie Moterų Kultūros Choro ir buvo daržišti chorietė ir klibiubė.

Šiandien vakare atsisveikinime Kubiliūnų choro pamokose "Vilnius" salėj ir palinkėsimė jai ir jos vyrui vis geriausio.

Kulturietė

Roselando Žinios

Ateinantį sekmadienį, birželio 27 d., Hill Top darže, prie lietuvių Tautiškių Kapinių įvyks Roselando Aido Choro piknikas. Tai bus labai įspūdingas gegužinės špaškridis, nes dainuos trys chorai, bus šauni muzika ir visokių margumų.

Šiūnui prašome ne tik roselandiečius, bet visus Chicagoiecius mūsų piknike dalyvauti.

Komisija užtikrina, kad visko bus šaunie piknike, gerti ir valgyti. Tad visi kviečiami su aiškesniais praleisti sekmadienio popietį.

AS Būsiu.

Taupinkite savo pinigų Dėdės Samo iždinėje ir padėkite sutruškinti hitlerizmą investuodami į Defense Bondsus ir Stampas.

Medicinos Doktorai

Dr. Emily V. Krukas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4146 Archer Avenue
Ofiso Tel. LAfayette 3310
Res. Tel. LAfayette 0094
Jei gausi Neatitulpiną —
Susk. Redže 3 8 6 6
VALANDOS:
Pirm. ir Antr. nuo 6 iki 9 v. vakaro
Penktad. ir Šeštad. nuo 8:30 iki 9:30
Sėkmadienis pagal sutartį

Phoner VIRginia 3316

Dr. A. K. Rutkauskas
GYDYTOJAS
4442 S. Western Avenue
KASDIEN
Sėkmadienis pagal sutartį

Telefonas: YARds 3146

Dr. V. A. Simkus
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
IR AKINIŲ Pritaiko
744 W. 35th Street
Valandos: 11-12; 2 iki 4; vakarais 7-9
Pirmadienis tik 2 iki 4
Sėkmadienis 11-12

Ofiso Telefonas: YARds 4787
Namų—PROOpset 1930

Dr. Strikol'is
4645 S. Ashland Avenue
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Valandos: 2-4 ir nuo 6 iki 8 vakaro
Sėkmadienis pagal sutartį

Ofiso Telefonas: VIRginia 0039
Namų—BEVery 8244

Dr. T. Dundulis
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso Valandos: 1-3 ir 6-8:30 p. m.
Triedieniais pagal sutartį.

Phoner YARds 5921
Rezidencijos—KENwood 5107

Dr. Bertash
756 West 35th Street
(Kamp. 35th ir S. Halsted Sts.)
Valandos: 1 iki 3 ir 6:30 iki 8:30 vak.
Rez. 4910 S. Michigan Blvd.

Phoner: GROvehill 3111

Dr. A. K. Butko
LIETUVIS
KOJŲ SPECIALISTAS
7214 S. Ashland Avenue
OFISO VALANDOS:
Nuo 9 ryto iki 9 vakaro

Telefonas: YARds 2246

Dr. C. Z. Vezelis
DENTISTAS
4645 S. Ashland Avenue
(Artl 4th Street)
VALANDOS:
9 ryto iki 9 vak. Trečiad. ausitarus

Dr. Marjan S. Swiort
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4204 Archer Ave.
VALANDOS:
Nuo 1 iki 4 po pietų
Nuo 7 iki 9 vakaro

Rezidencijos PORTsmouth 6614
Ofiso LAfayette 6868

Dr. G. Serner
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
OFISAS IR AKINIŲ DIRBTUVĖ

3401 S. Halsted Street
Phoner: YARds 1929
Pritaiko Akinus
Kreivas Akis Ištaiso

Valandor: nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 9
Sėkmadieniai pagal sutartį.

Dr. KARL NURKAT
(NURKAITIS)

Pritaiko atskomingai akinus už prieinamą kainą ir ant lengvų šimokėjimų.

RAKANDU KRAUTUVĖ
3241 S. Halsted Street
Caturmet 4591

EXTRA! EXTRA!
Permainytas Vardas ir Adresas

MONARCH LIQUOR
Lietuviškas Žydukas
3529 S. Halsted Street
Phone Yards 6054

'TRIBUTE TO RUSSIA'

Girdėsil Postmaster General Frank C. Walker—Maurice Hindus, garsus autorius — Raudonojo Prekybos Laivyno Choro — Garsus klibiubėjus — Gerą muziką — Karo ddivyrimus—U. S. Laivyto Choro—Chicago Simfonijos orkestrą vadovybėj Fabien Sevitzky.

June 22 8:15 P.M.

CHICAGO STADIUM

VISOS KEDS REZERVUOTOS
Bilietai 50c iki \$3.00 (su takais)

DABAR PARSIDUODĄ:
80 E. Jackson Blvd. Tel. Harrison 3252
Taipgi The Hub, State ir Jackson, ir "Vilnius" Raštinėj, 3116 S. Halsted St.

ROCKFORD, ILL.
Bus Rodoma Dvi Sovietinės Filmos

"THE SIEGE OF LENINGRAD"

IR

"IN THE REAR OF THE ENEMY"

Pirmadienį ir Antradienį, Birž.-June 21 ir 22
7-tą ir 9-tą Val. Vakaro

Antradienį, June 22—Matinee 1 iki 5 P. M.

Capitol Theatre

S. Main Street, Rockford, Ill.
Įžanga 45c, takai 5c, viso 50c

W G E S

KULTūros IR Meno ANTRADIENIU VAKARAIŠ

KLUBO RADIO PUSVALANDIS

7:30 Iki 8:00

W G E S

Nepamirškite Pasiklausyt Gerų Dainininkų

Sį vakarą (antradienį) savo programą vėl turime kuo pasididžiuot—tai dainininkas Agotėle Kenstavičiene ir Povilu Dauderiu. Jie duetu sudainuos "Vakarais," ir "Išgintau Jaučius," o Kenstavičiene—"Sesutele" ir "Indijonų Meilės Dainą."

J. P. S.

Sulaikė Toli Vaziuojančius Atostogoms

Iš Čilchagos kelios žemumos norėjo nuvažiuoti į Wisconsin valstiją atostogų. Kelyje buvo sulaikyti policijos. Jų klausė, kur važiuojate? Pasakė, kad važiuoja ten ir ten, tai pusei, tai tolimes kelias. Jie aiškino, kad sutalpė gase ir mano užteks.

Kad taupė stampas, tai tuo tarpu ir gusė. Tačiau, stampos duodamos tam tikru laiku. Jeigu jos nebuvo vartotos, tai nebuvo viskas kaip reikia atlikti. O karo padėis reikalauja toli nevažinėti.

Jiem policija patarė geriau grįžti namo. Taip ir padarė. Nuo ilgy kelionių turi visi sulaikyti. Taip nusistatyta kariu administracijos ir jo turto žmonės prisilaikyti, pareiškė policija.

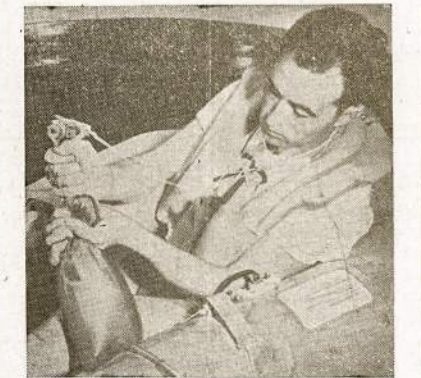
Komunistų Partijos Piknikas Iyvkis Liepos 3

Šiemet Komunistų Partijos piknikas iyvkis vakare—liepos trečią Pilsen Parke, 26th st. ir Albany.

Kaip ir visada, tikstančiai žmonių suvažiuoja į komunistų surengtus piknikus, kurie pasižymi politine svarba ir gražiu programą, tai ir šiemet tame piknike, kiek teko reporteriai patirti, bus tikstančiai žmonių. Apart labai svarbios politinės kalbos, bus gražūs dainų programos. Dainuos pagarsėjęs negras dainininkas Napoleon Reed.

Tai jau dabar nusipirkite tikietis liepos trečią, praleisti vakarą Komunistų Partijos piknike.

MEKSIKOS MIESTAS.—Pariukulin vulkanas sviedė tiek pelny, kad dvi mokyklas, kaimė Zamora, užslegė; sužeista daugelis vaikų ir keli mokytojai.

Jūsų vanduo jau padaromas tinkamu gerimui. Štai žiureivis Joseph N. Shamer demonstruoja tris iš plastikos padarytus maišukus. Į juos prisemia jūrų vandens ir pridėjus tam tikro chemikalų, iš vieno maišuko į kitą perkosiama ir vanduo pasidaro tinkamas gerimui. Chemikalas laikomas slaptai. Bet šis išradimas jau plačiai naudojamas ir bus priemonė išgelbėjimui daugelio gyvasių.

Lietus Sutrukdė "Vilnius" Pikniką

Pereitą Sekmadienį

Dienraščio Direkcija Skubiai Pasitarė ir Nuklėdė Pikniką į Liepos 4-tą, Nepriklausomybės Dieną.

Pereitą sekmadienį iki trijų popiet lijo Justice Park, III, kur buvo dienraščio "Vilnius" piknikas. Tas sutrukdė žmonėms atvažinoti ir visiem programą dalyviams. Tokiam nepalankiam orui esant, dienraščio direkcija skubiai pasitarė ir nuklėdė pikniką į liepos ketvirtą. Tadi Nepriklausomybės Paskelbimo dieną dabar iyvkis dienraščio piknikas tam pačiam daržė—Justice Park, Archer ir Keen Ave.

Taipgi liko atidėtas programą vykinimas. Tas viskas iyvkis po dviejų savaitių.

Vakare Susirinko Dikčiai Publikos

Kadangi popiet, apie tris, sustojė lyti ir išsilavė padangė, tai žmonių į daržą privažiavo puštinami daug. Bet kaip jau viršij pasakytą, kad nebuvo galima visko įvykinti, kas buvo rengėjų pasilabėta, tai nei muzikos nebuvo, nei kiti margumynai.

Atsilankiusieji smagiai praleido laiką. Galėjo būti apie 1,500 žmonių.

Kadangi publikos buvo nemažai, tai V. Andrusis, "Vilnius" redaktorius, prabilo į publika pačiu svarbiausiu šiu dienų klausimu, tai atidėvimui pagarbos Sovietų Sąjungos kovotojams prieš fašizmą ir pagerimui lietuvių, kurie yra giliai pasitraukę į Sovietų Sąjungą. Vienį jų dirba karo įmonėse, o kiti yra Bandonosios Armijos eilėse.

Kalbėtojas trumpai apibūdino vykseną ir mūrėd, kad naučių žaibo karą Bandonoji Armija sunaikino. Dabar čia mūsų visu frontu su pikniu priešu galutinai laimėjimui. Antro fronto atidarymas ir iš vakarų puolimas Ašies atušė karo laimėjimų Susijungusios Tautoms 1943 m., sakė kalbėtojas.

Tad neužmirškite liepos 4-tą dalyvauti dienraščio "Vilnius" piknike.

LKM Choro Veikla ir Susirinkimas

Birželio 18 d. Hollywood salėje iyvkis LKM choro pamokos. Kenstavičiūs šiuo laiku rūpinasi, kad choras gerai susimokintų naują dainą "Jungtinių Tautų Himną," kurią dainuos parengimui mose.

Choro Valdžbos ir Radio Klubo Valdžbos Narių Dėmesiai

Birželio 21 d. LKM Choro valdžbos ir Kultūros ir Meno—Radio Klubo valdžbos narių iyvkis bendras susirinkimas 8 val. vakaro "Vilnius" salėje. Šiame susirinkime tarsis dėl suvaidinimo šį sezoną operetės "Sienapiūtė."

LKM Choro pamokos iyvkis birželio 25 d. Hollywood salėje. Po pamokų bus choro susirinkimas, kuriame aptarsime būgnėlius reikalus ir nusprėsime ir turėsime choro vakacijas, ar ne.

J. D. Bendokaitis.

NUO VAKAR PRASIDĖJO VASARA

Nors birželio mėnuo skaitosi vasaros mėnesiu, bet vasarą prasideda tik nuo birželio 21-mos ir baigiasi rugsėjo 21-mą.

Taipgi dabar jau įžengiamė vasaros laiką.

HELP WANTED—MEN HELP WANTED—WOMEN

RADIO

100% Karinis Darbas

REIKIA VAIKINU IR MERGINU

Pabalgaisų High School

GERAS DARBAS PRADŽIOJE

Čia turėsite progą padėt dirbt karių darbu už gerą mokesį pradijote gausite paauguliniam sulg savo gabumui.

ISMOKSITE PELNINGO AMATO, KURĮ GALĖSITE DIRBTI VISA AMŽI DAUG OVERTIME

THE HALLICRAFTERS CO.

2611 Indiana CALUMET 1600 (21c25)

MOTERŲ IR VYRŲ

Mes Jus Išmokinsime

Sekancijų Darbu:

Punch Press Grinder

Lathe Operatorių

Abelno Sudėstinėjimo Darbo

Aircraft

Taipgi Reikia

Metal Treatment Vyru

Laikė mokymosi mes mokysime jus pilną algą

Patogius Darbo Salygos

Karai daveči iki fabriko Matykite Mr. Doody Curlemont Branch

National Metal Products

21 N. Loomis Street (19c22)

HELP WANTED—WOMEN

Reikia Darbininkų

MOTERIMS

18 IKI 50 METŲ AMŽ.

SVARBJOJ PRAMONĖJ

Patrymas nerelakalngas. Dieną arba naktį šifal. Pradijote 6c į valanda. Atsilaukti į Employment ofcas 8:20 ryto iki 5 popiet, nuo Pirmadienio iki Penktadienio.

CASPER'S TIN PLATE COMPANY

4100 W. 42nd PL.

Pranešimai iš Kitur

ROCKFORD, ILL.

Bus rodoma 2 Sovietų filmos. "The Siege of Leningrad" ir "In The Rear of the Enemy." Capitol Theatre, S. Main Street. Pirmadienį ir antradienį, birželio 21 ir 22, 7 ir 9 Val. Vakaro ir antradienį, birželio 22 maline nuo 1 iki 3 popiet. Įeiga su talaisiu 50c. Kviečiam visus rockfordiečius atsilankyti.

K. L.

JIESKANTIEMS DARBO

Jieskanti ir gaunanti darbus "Vilnyj" besiskelbiančiose firmose prašomi darbo biuruose priminti, kad matitė jų skelbimą "Vilnyj."

"Vilnius" Adm.

RADIO

Dainuos Radio Grendoraiis, Bus Smagi Muzika, Idomybės ir t. t.

Dėl smagios, gyliu įdomios valandės praleidimo, nepamirškite pasiklausyti Peoples nuolatiniu radio programų šandien, antradienį, 7-tą val. vakaro, iš stoties WGES. Dainuos Radio Grendoraiis: A. Brazis, N. Butulis, J. Vanas ir kiti. Iš Peoples krautuvės bus pranešta gerų žinių apie pirkimą naminių reikmenų ir t. t.

Rep. XXX.

HELP WANTED—WOMEN

Reikia Darbininkų

PROSINTOJU

prie moteriškų drabužių 1 Dry Cleaning Imone

NUOLAT DARBAS

DAVIES LAUNDRY

2349 Cottage Grove Avenue

Drėpsų ir Kortinių FINISERKŲ

į Dry Cleaning Imone

DAVIES LAUNDRY

2349 Cottage Grove Ave.

PAKUOTOJU IR SUZYMTOJU

į Dry Cleaning Imone. Gera alga NUOLAT DARBAS

DAVIES LAUNDRY

2349 Cottage Grove Ave.

REIKIA MERGINŲ

Be Patryimo

INSPECTION

Drill Press Operatorių Welderų

DIENINIS arba NAKTINIS DARBAS Dabar Dirbančios Karių Indusrijai Neatsilaikite

ARNOLD SCHWINN & CO.

1718 N. Kildare-Av. Belmont 4720

LANDREI DARBININKŲ

nuo 49c iki 65c į valanda, 48 val. savaitė; reikia dirbti nedideliomis Duodam šifala dieną pasilauki. Kreipkitės asmeninai. Room 310—Employment Bureau, 135 E. 11th Place.

ILLINOIS CENTRAL R. R.

REIKIA DIE CASTERIŲ IR PAPERSTU DARBININKŲ

NUO 38 IKI 55 METŲ

100% KARINIAM DARBUI

Dieniniai ir Naktiniai šifal Atsilaukite šifalio netekusiesiems ir Social Security Numerį Matykite MR. LETTO

Paragon Die Casting Co.

5551 W. Dickens Ave., Chicago, ILL.

OPERATORKŲ

Mums dar reikalinga 50 potyrusių operatorių ant slavamų mašinų—single ir double adanomis. Patogiausio darbo salygos ir gera mokeskis—bonai ir kiti patogumai. Mūsų operatoriai yra patenkinti. Extra valdžios darbas verčia mus ištū daugiau darbininkų.

Protection Products Co.

615 N. Aberdeen, 4th Flr. (21c23)

Reikia Merginų ir Moterų

dirbti naktimis lengva darba; Patyrusių ir nepatyrusių dirbti knygu apdaromų dirbtuvėse. Kreipkitės pas:

STANLEY WESSLE & CO.

458 E. 20th Street

REIKIA MOTERŲ

Be Paliūdiėjimų

Fabriko Darbai SVARBI IMONĖ

5 DIENAS SAVAITĖJE

Nuo 8 ryto iki 4:30 Popiet

Kreipkitės į

A. H. ROSS CO.

1229 N. Branch St. (Division St. arti Elton Ave.) (22-24)

REIKIA MOTERŲ

LENGVAM, ŠVARIAM

Fabriko arbuvi

GERAS UŽMOKESTIS

40 VAL. SAVAITĖJE

Gera Transportacija. Arti Elston ir Diversy

KREIPKITES PAS:

S. K. SMITH CO.

2857 N. Western Ave. (22c24)

HELP WANTED—WOMEN

Reikia Darbininkų

VEITERKŲ IR STEAM TABLE MOTERŲ

NUOLATINIS DARBAS

GERA ALGA IR PROGA PAKILTI

Darbas dideliame Vakarinės Miesto Dailies Restaurante

WALTER P. POWERS

3950 W. Madison (18c21)

Patyrusių Operatorių

REIKIA

Dirbti Odinius ir Avių Kailiukų Avalus

Prie single needle Oscan mašinų, taipgi ir Welt siuvėjų prie Puritan mašinų.

Dirbkite Savo Apielinkėje

100% Karo Darbai

Jums patiks dirbti šifalio patogiose aplinkėse ir mes kooperuojam su savo darbininkėmis. Atsilaukite tuojau.

CHARLES F. CLARK, Inc.

1403 W. Congress švarūs Dirbtuvės Darbai

WAREHOUSEI DARBININKŲ

LIDDUOTI KARTUS IR TROKIS PASTOVAS DARBAS

DIRBKITE SAVO APIELINKĖJE

SYKES Terminal WAREHOUSE

931 W. 19th Street (22c24)

OPERATORKŲ

Dėl šifalio needle mašinų; gera mokeskis pradijoti; nuolat; būtinai indusrijai.

KROLL BROS.

1801 So. Michigan

Landrei Marškinių Prosytoju

65c į Valanda

MANIATAM LAUNDRY

5330 W. Cermak Rd. Chicago 275 (17c23)

HELP WANTED—MEN

Reikia Darbininkų

REIKIA PORTERIO

dirbti Pietinės Dalies Ligonbutyje; 6 dienas savaitėje; \$85.00 į mėnesį ir valgtis tris kartus į dieną. Kreipkitės: Rm. 310, 135 E. 11th Place.

ILLINOIS CENTRAL R. R.

REIKIA VYRŲ

Abelnam

Fabriko Darbui

NEREIKIA JOKIO PALIŪDILIMO PRADŽIAI MOKAME

7 1/2 į Valandą

GEROS DARBO SĄLYGOS

Mokame Laiką ir Puse už Overtime

Kreipkitės pas:

CENTRAL ARCHITECTURAL IRON WORKS

3105 W. 27th Street

Firemano Reikia HOWARD LAUDRY

7379 N. Rogers (Arti Clark St.) (17-23)

REIKIA VYRŲ

Be Paliūdiėjimų

Papastam Darbu Fabrike.

SVARBI IMONĖ

Kreipkitės į Biurą

A. H. ROSS CO.

1229 N. Branch St. (Division St. arti Elton Ave.) (22c24)

HELP WANTED—MEN

Reikia Darbininkų

DOCKMEN

PASTOVOS DARBAI UNJOS MOKESTIS

GEROS DARBO SĄLYGOS

OLSON TRANSPORTATION CO.

2222 S. Western Ave.

Švarūs Dirbtuvės Darbai

VYRAMS

38 IKI 60 METŲ AMZIAUS

SVARBJOJ PRAMONĖJ

Prilimsme High School studentus dailinio laiko ar per atostogų laiką. Patrymas nerelakalngas. Dieną ir naktį šifal. Pradijote rata 65c į val. Atsilaukite į Employment ofcas 8:30 ryte iki 5 popiet, nuo Pirmadienio per dieną Penktadienį

CASPER'S TIN PLATE COMPANY

4100 W. 42nd PL.

Reikia Dockmenų Dirbti Daili Laiko

Mums reikia keleto vyru dirbti nuo 4 ryto iki 9 ryto Taip pat reikia ir pilnam laikui darbininkų Matykite Mr. White po 11 ryto

VIKING FREIGHT CO.

1335 S. Oakley Avenue

Svarbiai Indusrijai Reikia Darbininkų

48 val. darbo diena; už 52 valandas mokeskis; 70c į valanda; tinkamiems darbininkams pastovus darbas. Kreipkitės pas:

Diamond Glue Div. of

Peter Cooper Corporation

2330 So. ROBINSON ST. (2 Blokal N. W. nuo Archer ir Ashland)

PIENO RAUTAI

Reikia drelveriu salesmonų; mokame \$50 į savaitę, plus komisiškai.

2 SAVAITES APMOKAMŲ ATOSTOGŲ

po 1 metų tarnybos

Mes esame būtiniausioje karišėje indusrijoje.

PAZIURĖKITE TELEFONU KNYGOJE DEL DISTRIBUTING BRANCH SAVO NAMU APILINKĖJE.

Atsilaukite pas manadžerį asmeninai.

Bowman Dairy Co.

(19-22)

VYRŲ

ISMOKTI

OPERUOTI LENGVA PUNCH PRESS

100% Karinis Darbas

★ ★ ★ ★

Peržvelgkite Šiuos Punctus:

★ Nors daug pagelbėti, vienok pirmens patrymas nelabai reikalingas. Jeigu tik turite norą išmokyti mašinisto darbu, mes jus išmokinsime.

★ Prideranties atlyginimas laisvo mokymosi ir paauguliniam suilg užatarnavimu. Bonai už produkciją naivtims mokėjimas.

★ Šešios dienos savaitėje; laikas ir pusė už šeštadienio darbu.

★ Šiaur-vakarinėje miesto dalyje; gera transportacija.

★ Du šifal: nuo 7:30 ryto iki 4-rių popiet ir 4:30 popiet iki 1-mos valandos nakties.

Employment Ofcas Atviras nuo Pirmadienio iki šeštadienio nuo 7:30 ryto iki 5-kių popiet

CHICAGO TRANSFORMER CORPORATION

3501 West Addison Street (21c23)